

Rýmingaráætlun

Viðbragðs- og rýmingaráætlun fyrir Snælandsskóla er unnin af verkfræðistofunni EFLU og er aðgengileg í heild sinni [hér](#).

Viðbrögð við hættuástandi

Rýma getur þurft byggingu vegna eldsvoða, nátturuvár s.s. í kjölfar jarðskjálfta eða óveðurs, hótunar t.d. sprengjuhótunar eða ytri hættu t.d. ef eldur er í nærliggjandi byggingu. Á flóttaleiðamyndum er upplýsingarammi fyrir aðra hættu þar sem vakin er athygli á því að ef þörf er á tafarlausri rýmingu af einhverri ástæðu má nota brunaviðvörðunarkerfið til þess að gera öllum í byggingunni viðvart samtímis.

Reikna má með að í skólanum dvelji að staðaldri nemendur og starfsfólk sem almennt þekkja umhverfið vel. Þó má gera ráð fyrir að stór hluti nemenda þurfi leiðsögn eða aðstoð við rýmingu. Við vissar kringumstæður (foreldradagar, samkomur, sýningar) getur þó verið aukinn fjöldi fólks samankominn í byggingunni sem ekki er kunnugur aðstæðum. Almennt er ekki reiknað með að fólk gisti í byggingunni.

Viðbrögð við eldi

Á skólatíma ber starfsfólk ábyrgð á öryggi nemenda og stýrir rýmingu við brunaboð. Með þjálfun og fræðslu læra nemendur að hefja ákveðið ferli þegar brunabjallan hljómar. Því er mikilvægt að verklag, þegar brunaviðvörðunarkerfi fer í gang, sé sem líkast í hvert skipti, óháð hvaða starfsfólk á í hlut.

Á flóttaleiðamyndum er upplýsingarammi með leiðbeiningum um fyrstu viðbrögð við eldsvoða. Það er ekki ætlast til þess að þessu sé fylgt skref fyrir skref í öllum tilfellum og alltaf skal hafa öryggi nemenda og starfsfólks í forgangi. Oft eru fleiri á staðnum og þá er hægt að skipta með sér verkum og t.d. hringir þá einn starfsmaður í neyðarlínuna á meðan annað starfsfólk einbeitir sér að rýmingunni.

Við eldsvoða

- Látið nærstadda vita ef þið verðið vör við eld.
- Ýtið á næsta handboða til þess að ræsa bjöllur.
- Slökkvið eldinn með tiltækum handslökkvibúnaði ef óhætt.
- Hringið í **1-1-2**
- Fylgið rýmingaráætlun.

Starfsfólk

Ef þú uppgötvar eld skaltu láta aðra nálæga vita um hættuna. Allir skulu yfirgefa rýmið. Hægt er að setja af stað rýmingu í öllu húsinu með því að þrýsta á handboða. Gott er að loka hurðum að rýminu eða svæðinu þar sem eldurinn er til þess að hægja á útbreiðslu elds og reyks.

Ef eldurinn er minniháttar reyndu þá að slökkva hann með handslökkvitæki. Settu þig þó aldrei í hættu. Ef ekki tekst að slökkva eldinn með einu handslökkvitæki skaltu láta slökkviliðið taka við. Þegar handslökkvitæki er notað skal beina slökkvimiðli að rótum eldsins. Einnig má nota slöngukefli. Þá þarf að muna að skrúfa frá rennsli á lögnum við vegg áður en slangan er dregin út og svo opna fyrir rennsli við slöngustútinn þegar sprautu á vatni á eldinn

Slökkvistarf má ekki tefja rýmingu, hlutverk starfsfólks er fyrst og fremst að tryggja öryggi nemenda sem og sitt eigið öryggi.

Fari brunaviðvörðunarkerfið í gang skaltu safna saman nemendum í þinni umsjá við næstu flóttaleið, kanna hvort leiðin sé greið og fylgja nemendum öruggustu leiðina út. Þegar út er komið skulu allir fara á söfnunarstaðinn og bíða þar. Ekki má fara aftur inn í bygginguna nema að fyrirmæli um að það sé óhætt hafi borist frá stjórnendum eða viðbragðsaðila.

Ef flóttaleiðin er ekki greið má notast við aðra flóttaleið eða björgunarop sé það til staðar. Þegar rýma þarf um björgunarop er hentugast að einn starfsmaður taki sér stöðu fyrir utan og taki á móti nemendum á meðan annar starfsmaður er fyrir innan og aðstoðar nemendurna út. Ef aðeins einn starfsmaður er til staðar tekur hann sér stöðu fyrir innan og aðstoðar nemendur út eftir bestu getu. Mikilvægt er að kynna sér opnunarbúnað björgunaropa.

Björgunarop á efri hæðum krefjast aðstoðar viðbragðsaðila utanfrá.

Séu ekki öruggar flóttaleiðir í boði ætti að halda kyrru fyrir í rýminu. Loka hurðinni og þétta við hana með blautu handklæði eða tusku sé þess kostur. Reyna svo að láta vita af sér í glugga eða með síma.

Sért þú ekki með nemendur í þinni umsjón getur þú aðstoðað nálægan nemendahóp eða farið á söfnunarstaðinn.

Hringja þarf í neyðarlínuna 1-1-2 og gefa upp sem nákvæmastar upplýsingar.

Nemendur

Tilvalið er að kenna nemendum að þegar brunabjallan hringir þá hætti þau því sem þau eru að gera og fari í röð við dyrnar og bíði eftir fyrirmælum starfsfólks. Þetta eru einföld fyrirmæli í þremur skrefum.

Viðbrögð við ógnandi hegðun eða hótunum

Þessi viðbragðs- og rýmingaráætlun tekur ekki sérstaklega á ytri ógnum eða hótunum og þarf að meta það hvort ástæða sé til að vinna að sértækum aðgerðaáætlunum og verklagsreglum tengdum þeim.

Almennt gildir að kalla skal til lögreglu (hringja í neyðarlínuna 1-1-2) og fá aðstoð til að meta aðstæður og leiðbeiningar um næstu aðgerðir.

Ef einstaklingur sýnir ógnandi hegðun innan skólans, mögulega með vopn, skal tafarlaust hringja eftir aðstoð og reyna að takmarka aðgengi viðkomandi að nemendum, ef óhætt. Það er t.d. hægt með því að loka millihurðum/kennslustofum og/eða beina nemendum á öruggari svæði.

Flóttaleiðir

Frá hverju svæði eru a.m.k. tvær flóttaleiðir eða aðgengi að rými sem hefur tvær flóttaleiðir. Í skólanum eiga að vera sílogandi skilti sem beina fólki á átt að útgöngum. Þessi skilti loka í ákveðinn tíma þrátt fyrir rafmagnsleysi. Í helstu flóttaleiðum á einnig að kvikna á neyðarlýsingu við straumrof, sem gefur lágmarkslýsingu til að fóta sig.

Flóttaleiðir eru um ganga, stigahús og anddyri eða beint út um dyr. Stigahús eru almennt brunahólfuð frá göngum og einnig eru yfirleitt brunahólfandi hurðir á álmuskilum. Brunahólfandi skil hefta útbreiðslu elds og reyks og gefa aukið svigrúm til rýmingar.

Brunahólfun er almennt til staðar milli gangs og kennslurýma og því er mælt með því að halda kyrru fyrir og bíða aðstoðar ef örugg flóttaleið er ekki til staðar.

Björgunarop eru almennt til staðar í skólum (og hugsuð sem neyðarleið ef aðrar leiðir eru ekki færar), m.a. frá kennslustofum. Þetta eru opnanleg fög sem hægt er að opna þannig að fólk komist út. Á neðri hæðum er hægt að nota björgunaropin án utanaðkomandi aðstoðar en séu björgunarop staðsett á efri hæðum þarf stiga eða körfubíl til þess að komast með öruggum hætti út og niður á jörð.

Opnunarbúnaður björgunaropa getur verið misjafnlega auðveldur í notkun og mikilvægt er að starfsfólk kunnir réttu handtökin.

Mikilvægt er að allir hjálpist að við að halda flóttaleiðum greiðum og forðast það að nota ganga sem geymslu.

Rýming

Ef brunabjalla hringir á skólatíma eða tíma þar sem nemendur eru í byggingunni skal starfsfólk fylgja rýmingaráætlun. Rýmingaráætlunin sem sýnd er á flóttaleiðamyndum sem hanga uppi er einföld almenn rýmingaráætlun. Hún tekur ekki á mismunandi aðstæðum eða hlutverkum heldur minnir á að bregðast skuli við brunabjöllum og fara á söfnunarstað.

